

Milí přátelé,

když se v minulém roce předčasně zesnulý spisovatel Jan Balabán zamýšlel nad smyslem autorského čtení, vzpomenu tehdy, že se dnes zapomíná, že poezie, ale i próza má svůj hlas, že při veřejném čtení jde zároveň o setkání s člověkem, který mluví sám za sebe a chce nám sdělit, co sám napsal, za čím si stojí, „co myslí fakt“.

Co to ale tedy je, „co myslí spisovatel fakt“? A jak vlastně chápat to, co se za tím slovem „fakt“, vyřčeným v hovorové prosté větě, skrývá. Ten poslední člen věty odkazuje významově na synonymum doopravdy, chápu to proto tak, že v Balabánově myšlence nešlo pouze o to, co a jak se myslí, ale především o to, co a jak se o životě fakt-doopravdy myslí. V podstatě bychom to mohli chápat jako výzvu pro nás všechny, poukaz, apel na „psaní v pravdě“. Takové sdělení určitě stojí za to, vždyť odkazuje právě k člověku, k oné záhadné, jakési těžko definovatelné pravdě skryté v samotné řeči, a tedy i ke člověku – fakt spisovateli a jeho schopnosti podmanit si nás nejen „hlasem“ své řeči, ale i její zjevnou opravdovostí, jejím „fakt“ sdělením o našem společném životě s ostatními lidmi. Takové sdělení autorského čtení musí mít sílu zaujmout nás posluchače, ba přímo lze napsat, doufejme a věřme, že takovou sílu má.

Dovolte, abych Vám takových zážitků na ProtimluvFestu popřál co nejvíc, abyste se potkávali osobně s autory podnětnými právě pro ono sdělení, „co myslí fakt“.

Jiří Macháček, šéfredaktor revue Protimluv

Středa → 17:00 hodin

Dům knihy Librex

Pod tlakem totality

Ales Razanau

Ales Razanau (* 1947) je dnes spolu s Ryhorem Baradulinem jedním z nejvýznamnějších a ve světě nejznámějších běloruských básníků. Hojně překládá, do běloruštiny uvedl také texty českých tvůrců. Jako průkopník moderního stylu a samostatného myšlení pěstuje i originální básnické formy (versety, punktury). V roce 1969 absolvoval na pedagogickém institutu, předtím studoval na Filologické fakultě Běloruské univerzity v Minsku, odkud byl však vyloučen za protest proti rusifikaci vysokoškolského vzdělání. Držitel řady mezinárodních ocenění včetně prestižní Herderovy ceny. Jeho tvorba byla u nás publikována v překladu Františky Sokolové v časopisu Plav (4/2007). Od konce 90. let žije střídavě v Minsku a v zahraničí (Rakousko, Švýcarsko, Německo). První kniha veršů Adradženne (Obrození) mu vyšla v roce 1970, je autorem více než dvaceti knih, zatím poslední napsal v němčině – Der Mond Denkt, Die Sonne Sinnt (Měsíc dumá, Slunce přemýšlí).

ČEČENSKÁ KULKA /ČAČENSKKAJA KULJA/

Ani živý, ani mrtvý, – ani mrtvý, ani živý, vrátil se domů z války
v Čečně Čapjalevič Michas s krvavou ranou v hrudi.

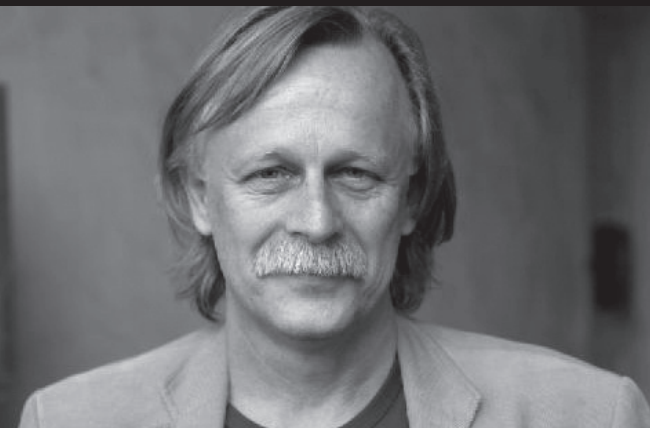
Po všech špitálech ho léčili, všichni doktoři vyšetřovali, ale jeho
strašlivou ránu zhojit nesvedli.

Když dovypráví, začne znova vyprávět o té své vojně
a o svém strádání.

- To zranění mi způsobil jeden mrtvý Čečenec, – říká Michas
Čapjalevič. – Rozdrtily ho pásy tanku. Už ani nebyl naživu, ale
dříve, než splynul se zemí, s blátem, s nebytím, ještě se
pohnul a vystřelil. A jeho kulka si našla mne...

Posloucháme zpověď našeho krajana, našeho rodáka, a jeho
nezhojitelná rána nás spřížňuje s neuvěřitelně odvážným národem,
bezmezně milujícím život. S národem, proti němuž bojoval
Čapjalevič Michas ve válce, která možná že byla,
možná že nebyla.

(1995)

Středa → 17:00 hodin

Dům knihy Librex

Pod tlakem totality

Jiří Dědeček

Jiří Dědeček se narodil r. 1953 v Karlových Varech, od svých 11 let žije v Praze. Vystudoval knihovnictví a vědecké informace na FFUK, později také scénaristiku a dramaturgii na DAMU. Od r. 1974 vystupoval společně s hudebníkem Janem Burianem na jevištích malých divadel, skládal texty k písňím, které následně vyšly i knižně (např. sbírka *Písničky*); vystoupení prokládal také krátkými básněmi, které pod názvem Slizské básně vydalo tento rok nakladatelství Galén. Ačkoliv jsou doménou Jiřího Dědečka zejména kratší básně a texty, můžeme k nim od roku 2008 zařadit i román *Snídaně se psem*. Známa je též jeho publicistická činnost, převážně fejetonistická. Překládá z češtiny do francouzštiny, jako hudebník vydal již kol desíti cd. V současnosti je prezidentem českého PEN klubu.

Dědečkova tvorba se vyznačuje epigramatickou zkratkovitostí, navazuje tak na poetiku Františka Gellnera. „*Její podstatou je gesto vzpoury proti zmechanizovaným mezilidským vztahům, pokleslé etice konzumního způsobu života i dominanci tuposti nejen v předlistopadové společnosti.*“ (<http://www.czechlit.cz/autori/dedecek-jiri/>) Dědeček využívá absurdní humor, perzifláž, vyhocené pointy, postupy nonsensové poezie, slang. V jeho díle se objevuje hra s jazykem, kritická reflexe a ironická sebereflexe. Více informací na: www.dedecek.cz

Haštal si připadal jako zlomený kmen. Poslední sen se rozplynul, poslední naděje zmizela, pražské jaro je pryč, nastoupil Husák a konsoliduje.

Teď už můj život nic neopodstatní. Jaký smysl má existence člověka, který se přes dvacet let podílí na praxi, s kterou nesouhlasí nebo o níž přinejmenším hluboce pochybuje?

Vzpomínal na své poslední cvičení na Doupově; bojové akce téměř nevnímal a takzvanou práci, která se od něho očekávala, vykonával automaticky, bezmyšlenkovitě. Jediné, co si odtamtud odnesl, je památka na poničené kmeny, na stromy přejeté těžkou bojovou technikou, na stromy rozstřílené a ohořelé, už neživé, ale ještě nemrtvé, jejichž pahýly trčí do zdevastované krajiny jako kříže. Hektary zoufalství. Měl pocit, že ani jemu nezůstalo víc než spodní část, že po zemi sice ještě chodí jeho nohy, ale to je tak všechno, co ho se světem spojuje.

Tohle nikdy nevysvětlím, musím jen doufat, že v té věci nebudu nikdy tázán. Děti, přátelé, Bůh, svědomí, národ. Neptejte se mě, nechte mě jen v klidu docházet a na nic nemyslet.

Středa → 17:00 hodin

Dům knihy Librex

Pod tlakem totality

Vital Ryžkou

Vital Ryžkou (nar. 1986 v Mahiljově, Bělorusko) je vystudovaný inženýr stavebních strojů a básník. Získal popularitu svými vystoupeními na autorských čteních a soutěžích slam-poetry, a to dlouho před vydáním své první sbírky. Ta mu vyšla až letos a má název *Dzvery, zamknenyja na ključy* (Dveře zavřené na klíče). Autorovi přinesla cenu pro mladé spisovatele za nejlepší debut.

SVATÁ PRAVDA

Dnes, Bože, se tvé ikony smály.

Pravoslavný baťuška Michail z kostela Tří Svatých
za volantem zastaven v nestřízlivém stavu příslušníkem dopravní policie
(úplně ještě nováčkem, u armády by řekli „duchem“);
z policejního oddělení Leninského obvodu – jak dobře, že není daleko –
přivolána ke svědčení komise ze dvou policistů,
otce a syna.

Baťuška Michail proklíná všechny tři ve jménu Hospodina
Baťuška Michail slibuje všem žhavé last minute zájezdy do Pekla
Baťuška Michail se cítí být svatým heverem
popadne policistu za límec a zvedá ho blíže k Bohu
a tím vzbuzuje dojem, že nechce na policii.

kněz-velikán třese vousy
kněz-obr si nenechává navlíknout pouta
pracovníka církve sotva vecpali do auta
konečně jedou

baťuška Michail si zvykl být vepředu
baťuška Michail cítí trapnost
baťuška Michail prostrkuje nohu do přední části vozu
a kope kope jí řidiče a spolucestujícího policistu,
nemilé syny pravoslaví, proklaté zatracené pojebance.

auto zastavuje
baťuškoví spoutávají nohy koženým řemenem
auto jede na policejní oddělení

vlastně to, co bylo dále, je jasné a nezajímavé
prohlídka, výslech, sepisování protokolů
otec, syn a „duch“-doprávák a jejich jediná vůle a záležitost – láska
a telefonát, aby proces byl zastaven co nejrychleji a na všechno zapomenuto,
od někoho shora

děkuji, Bože, za slzy smíchem,
za život a lásku, za svobodu a pravdu
za zvony Podnikolí a Kostela Tří Svatých
za včasné telefonáty shora.

Středa → 20:00 hodin

Antikvariát a klub s galerií Fiducia

Česko-slovenské průniky

Vito Staviarsky

Vito Staviarsky se narodil 22. 10. 1960 v Prešově na východním Slovensku. Na Střední průmyslové škole filmové v Čimelicích studoval produkci, na pražské FAMU scénářistiku a dramaturgii. Pracoval jako kulisák v Národním divadle v Praze, jako ošetřovatel v psychiatrické léčebně v Praze-Bohnicích a na protialkoholní záchytné stanici v Prešově. Působil jako scénárista na volné noze, dnes je podnikatelem. Od roku 1987 publikoval časopisecky, v roce 2007 vydal svoji knižní prvotinu *Kivader* (nakl. Vista, Prešov a Pavel Mervart, Červený Kostelec). Novela vzbudila zaslouženou pozornost čtenářů i odborníků a dostala se mezi sedm finalistů nejdůležitější slovenské literární soutěže Anasoft litera. Jeho poslední kniha, ze které Protimlův otiskl úryvek v r. 2008, nese název *Záchytka* a vyšla v prestižním slovenském nakladatelství Kalligram (2009). O rok později se rovněž dostala do finálové desítky soutěže Anasoft litera.

Marienka Pražienková slúži len doobeda, na pol úväzok. Je už v dôchodku. Aj keď u nás pôsobí v úlohe upratovačky, nikto ju ešte nikdy nevidel upratovať. Všetko tu robia alkoholicy z oddelenia. Marienku nepočúvajú nohy, nuž iba sedí na gauči, potí sa, ťažko dýcha, s šatkou spustenou na pleciach, chrčí a kašle do vreckovky. Avšak jej bdelému oku nič neunikne! V nemocničnej halene z divánu diriguje celý chod záchytky. I ťažkí kriminálnici majú pred ňou rešpekt! Ráno si každého posadí na lavičku a pekne si ho vypovedá. Čo robil, odkiaľ pochádza, koľko má detí, koľko zarába, či má frajerku, koľko vypil. Sedia pred ňou previnilo, cítia sa ako na výsluchu. Zdôverujú sa jej ako kňazovi. Nie sú žarty s touto ženou! Tvár široká, zvráskavená, prehnuté zuby, gáni ako buldog!

„Furt budzeš pijak! Nikdy už nebudzeš lepší!“ máchne rukou, keď ju už rozprávanie začne nudíť.

Policajti nemusia chlapíka ani vypočúvať, Marienka im vyrapoce hneď všetko.

Keď baba o dvanástej zo záchytke vypadne, je to pre nás úľava. Má voľný lístok, preváža sa autobusmi krížom krážom po meste a vždy sa dá s kýmsi do reči. A žiadne šuškanie! Pekne nahlas! Všetci hneď vedia, čo sa na záchytke stalo. Domov sa vracia unavená, spokojná. Bez záchytky a autobusov si život nevie predstaviť. Doma sa cíti sama. Deti sa k nej nehlásia. Čo má robiť, upratovať? Nemá psa, ani mačku, ani televízor. Marienka je rodenou klebetníčkou.

Keďže som si s ňou nedávno potykal, mám od baby pokoj. Môžem sa váľať na diváne, koľko chcem. Už ma neudáva. Chráni ma. Stal som sa jej obľúbencom.

Zato s Pavúkom sa nenávidia do špiku kostí. Udala ho, že kradne toaletný papier. Neskôr vyrukovala s tými liekmi. Kšefty so svätenou vodou prestali. Keď Pavúk slúži dennú, zavrie sa do kúpeľne, prečká tam do dvanástej, kým baba neodíde. Až potom vylezie. Inokedy si však Pavúk schválne sadne na diván v ošetrovni. To potom zasa Pražienková zalezie z trucu do kúpeľne.

Keďže Marienke táhá už na osemdesiat, vedenie ju tu drží z lútosti. Ako inventár. Desí sa, že ju raz prepustia. Ostali by jej už iba autobusy a prázdny byt. To by neunikla! Umrela by do dvoch dní! No Marienka chce asi umrieť pred našimi očami, na záchytke. Podľa mňa by chodila do roboty aj dobrovoľne, bez nároku na plat. Ráno by sa prezliekla, rozdala úlohy, vypočula pijanov, kohosi by poohovárala, o dvanástej by vypadla. A potom hor sa do autobusov...

Středa → 20:00 hodin

Antikvariát a klub s galerií Fiducia

Česko-slovenské průniky

Pavel Göbl

Pavel Göbl se narodil roku 1967 v Uherském Hradišti. Po nedokončeném studiu na VUT v Brně pracoval např. jako stavěč dekorací v Mahenově divadle, stal se spoluzakladatelem Brodských novin, později vystudoval Filmovou školu ve Zlíně, následně i FAMU (filmová a televizní režie). Již během studia získal řadu ocenění (např. na festivalech FAMU). Posléze pracoval v České televizi, natočil několik dokumentů i celovečerních filmů. V současnosti připravuje pohádku *Kovář z podlesí* (scénář a režie).

Do literatury vstoupil knihou *Tichý společník* (r. 2008, nakl. Dauphin), která byla nominována na cenu Josefa Škvoreckého a získala následujícího roku cenu Magnesia litera za objev roku. *Tichý společník* byl původně psán jako scénář k celovečernímu filmu. Míňulý rok vyšla Pavlu Göblovi nová kniha s názvem *Penis pravdy 2012* (nakl. Dauphin).

Vlasy má spleené nočním potem, kůži vlhkou a lepkavou, košilku srolovanou u brady a z jamky pod kolenem jí do peřin stéká kapička ledového potu. Vstávat se Sluncem si navykla přes léto. Jenže dnes už je půlka září, světlo spí hluboko pod horizontem událostí a prostor čeká prázdný. Tyhle dvě podivné věty si v duchu opakuje každý den. Mžourá po rozmazaném pokoji, kam se vrátila loni v zimě. Nespávala tu krátkých dvacet let. Když odcházela, zdála se to být spousta času.

Noční můry ji neděsí, zvykla si na ně, a některé si dokonce i oblíbila. Má ráda chvíle, kdy se útržky snů míchají se skutečností. Ráda si přehrává sen ve vločkách probouzející se paměti až do jeho vyvanutí.

Ten dnešní za převalování v posteli nestál, nic nového pod víčky. Pomalu, mechanicky vstává a svléká se z noční košilky. Odchází cvičit do mlhy chladnější než pot, který nechala v peřinách. Tráva na zahradě je pečlivě střižená. Líné pojíždění sekačkou jí těší.

A tak dnes, jako každý jiný den, když to počasí dovolí, má na sobě dlouhou, bílou halenu, bílé kalhoty a cvičí taj-či. Cvičí na oslavu marného očekávání, že se minulý čas, ve kterém uvažuje o svém životě, zase jednou změní v přítomný. Její pohyby jsou dětsky vláčné, pomalé a kulaté. A ona dobře ví, že tento tanec není výrazem vnitřního klidu, ale jeho předstíráním. Milosrdnou lží, kterou se pokouší obelstít čas v buňkách. Což jí obvykle vydrží nejdéle do první návštěvy koupelny. Tichými výpady neviditelného meče bojuje s mlhou kolem sebe. Její protivník však neuhýbá před jeho špičkou, ale tančí na opačném konci.

Foto: Elżbieta Lempp

Čtvrtek → 17:00 hodin

Antikvariát a klub s galerií Fiducia

Česko-polské průniky**Piotr Mitzner**

Piotr Mitzner (* 1955), teatrolog, básník, editor, překladatel. Publikoval mj. básnické sbírky *Dusza z ciała wyleciała* (1980), *Z czasem* (1980), *Podróż do ruchomego celu* (1985), *Zmiana czasu* (1990), *Las* (1996), *Myszoser* (2000), *Pustosz* (2004), *Podmiot domyślny* (2007), *Dom pod świadomością* (2008), *Niewidy* (2009), *Kropka* (2011). Je autorem literárních skic *Poeta w ruinach teatru* (1981), *Teatr światła i cienia: oświetlenie teatrów warszawskich na tle historii oświetlenia od średniowiecza do czasów najnowszych* (1987), *Hania i Jarosław Iwaszkiewiczowie: esej o małżeństwie* (2000), *Kto gra „Antygonę”? O tragicznych przyczynach i skutkach* (2002), *Na progu: doświadczenia religijne w tekstach Jarosława Iwaszkiewicza* (2003), *Zagrać wszystko* (2003), *Gabinet cieni* (2007).

ZÍTRA ZRCADLA

Než se zblázníš
zamysli se

na kolik
pokud vůbec

a jestli

než klikneš
zakleješ

Znám slovo
které dokáže pohnout vším

šipkou
na rozcestí

mám v hlavě
to slovo
ale nevyslovuji ho
proto
hýbe jen mnou
z kapsy sype se zbytek
a zbytky
tabák

připomíná zkroucený
slib mlčenlivosti
který jsem podepsal
když jsem ještě
neuměl
psát

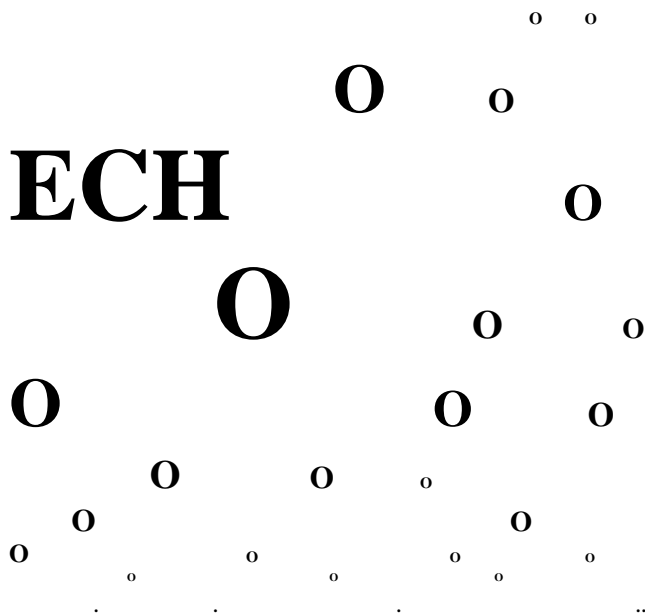
Čtvrtek → 17:00 hodin
 Antikvariát a klub s galerií Fiducia
Česko-polské průniky

Żaneta Nalewajk

Żaneta Nalewajk (* 1977), spoluzakladatelka a šéfredaktorka čtvrtletníku *Tekstualia*, literární kritička, odborná asistentka Varšavské univerzity. Autorka monografie *W stronę perspektywizmu. Problematyka cielesności w prozie Brunona Schulza i Witolda Gombrowicza* (2010), spoluedítorka (společně s E. Kasperskim) sborníků *Edgar Allan Poe. Klasyk grozy i perwersji (- i nie tylko)* (2009), *Edgar Allan Poe – niedoceniony nowator* (2010) aj. Redaktorka knihy *Autor podmiot i tekst w literaturze polskiej po 1989 roku. Antropologiczne aspekty konstrukcji* (2011).

ECH

(velký třesk)

Jestliže srovnáme názvy básní Jiřího Koláře a Leszka Szarugy: Portrét ozvěny (pol. Portret echo) a ECH (velký třesk), ukáže se, že první z nich není mnohoznačný, přestože odkazuje jak do oblasti vizuální, tak zvukové. A navíc použití slova „portrét“ bohužel implikuje staticčnost představeného jevu, který se vyznačuje velkou zvukovou dynamikou. V druhém případě je polysémie vepsaná do názvu velice poutavá. Pokusím se ukázat jeho potenciální významy. Výraz „ECH“ může být druhým pádem množného čísla podstatného jména „echo“. Pokud tomu tak je, slibuje nám název Szarugovy básně, že uslyšíme mnoho ozvěn, že nás dílo zaskočí množstvím zvuků. Ech – to je také exklamace, jazykový ekvivalent výkřiku nebo povzdechu vyjadřujícího emoce. Podtitul (velký třesk) ale mezi jednoznačné nepatří, a už vůbec nevyvolává statické konotace. Můžeme tuto frázi chápat nejen jako prostou silnou a hlasitou explozi, ale také jako navázání na teorii velkého třesku – hypotézu vzniku vesmíru. Podle tohoto modelu se z jedné specifické entity s nekonečnou hustotou vytvořily v důsledku velkého třesku mimo jiné čas, prostor, hmota a energie.

Úryvek ze studie *Czy awangarda jest jeszcze możliwa? Aporie, echa, innowacje* přeložil Jan Faber

Čtvrtek → 18:00 hodin
 Antikvariát a klub s galerií Fiducia
Česko-maďarské průniky

Bálint Harcos

Bálint Harcos (1976, Budapešť) je absolventem filozofické fakulty budapeštské univerzity ELTE (Eötvös Loránd Tudományegyetem). Jeho texty jsou mezi jeho některými vrstevníky přijímány rozpačitě. Jeden z mladých kritiků dokonce vyzval autora k definitivní omluce a čtenáře ke střelbě na autora. První básnickou knihu vydal pod názvem *Sebrané dílo Bálinta Harcose* (2002). Za prózu *Naivní rostlina* (Ulpius-Ház, Budapest, 2006) obdržel cenu za prozaickou prvotinu roku, záhy byla přeložena do němčiny, nyní vychází díky nakladatelství Protimluv také v češtině. Před čtenářem vyvstává výrazně existenciálně laděná próza, podivuhodný neustále se obměňující a přitom monotónní monolog, v němž se odehrává sestup jedince nikoli za svou lidskou, ale až za svou biologickou podstatu. Harcos je nesmírně odvážným prozaikem, který se pokusil nahlédnout až tam, kde začíná jeho slovy „ta nejrafinovanější bolest“. Nejde mu o vykořenění své, ale o všeobecné vykořenění, které pro rostlinu, která je na kořeny odkázána, znamená jistou smrt. A zároveň, jedinou možnou naprosto svobodnou volbu, proměněnou v jediný skutečný pohyb, v jediné majestátní gesto zmaru.

SKOK

Manipuloval jsem s ní, přetvařoval se před ní, nutil ji lhát, krást, nebo k tomu, aby se přede mnou válela v prachu; tak jsem ji chudáka nutil, že si toho už ani nevšímal, a pokoušel jsem se ji namočit do přečinů, na jejichž základě bych ji potom slastně mohl ztrestat. Patrně prokoukla řadu mých lží: nicméně dělal jsem před ní bezelstného, nechápajícího a mezitím dychtivě slídlil po jejích výčitkách, téměř ji vpíjel pohledem, jak ji šírají vlastní výčitky... Jéžíš, ale to pak byla krásná... Jako vrabeček zmítající se v pasti: pípala, plakala, zalykala se, zatímco já se staženým hrdlem pozoroval tuto agónii plnou rozkoše, mé božské dílo. Týral jsem ji se zálibou, trestal ji nejrůznějšími způsoby – pro nic za nic, pochopitelně; tak důkladně, tak podle se příkrádal ke skoku, jak jsem jen byl schopen: celé hodiny a dny jsem trávil tím, abych přišel na to, jak bych mohl co nejrafinovaněji, co nejnápaditěji ukájet své choutky, vyhlídat si na ní vztek proto, že je na světě, dýchá vzduch, smrdí tady, jí, vylučuje – zkrátka, že mě nenechá na pokoji. – Byl jsem bestie, vskutku, bezduchý, úlisný despota a neviděl jsem při pohledu na to prazádný důvod, abych se alespoň maličko změnil. No a ani teď nevidím.

Zavedl jsem vykořisťovatelský řád, samovládu, v níž jsem byl jediným, kdo směl panovat, následovně jsem co nejkrutěji zneužíval svou moc; stvořil jsem dosud nevidaný kult osobnosti, režíroval jsem monstprocesy, ve svém osobním parlamentu jsem zavedl zákony důsledně pošlapávající lidskou důstojnost. – Nejvíc mě rajcovalo, když sama svědčila proti sobě – doufaje přitom, že ji potom pustím na svobodu, nebo tak alespoň upustím od jejího dalšího trýznění... Zachvacovala mě zvláštní a masivní slast, téměř jsem se chvěl, když jsem ji ve tváři přečetl, že pochopila, jak se mylí... Do svých služeb jsem přijal veškeré potlačovací prostředky, veškerý hřích, nejrozličnější formy mocenské svévole. Za nejnepatrnější porušení pořádku, odpor, kritiku následovala maximální retorce: výslech, vazba, mučení, smrt.

Čtvrtek → 20:00 hodin
 Dům umění Galerie výtvarného umění v Ostravě
...a možná přijde Wernisch

Roman Polách

Roman Polách (nar. 1986 ve Frýdku-Místku na frýdecké straně) studuje poslední ročník navazující magisterské bohemistiky na Filozofické fakultě Ostravské univerzity. Publikoval v časopisech *Host*, *Nové břehy*, *Protimluv*, *Rozrazil* a *Weles*. Přispěl básněmi do almanachu *Láska nic nezapomíná!* (2011) vydaného u příležitosti šedesátých narozenin Víta Slívy. Získal 1. cenu v literární soutěži Příbram Hanuše Jelínka 2007 v kategorii poezie 20-23 let. Příležitostně se také věnuje tvorbě hudby. Žije zejména v Ostravě, ale často přebývá v Českém Těšíně, Brně a Praze.

ZPOZA ROHU LEZE OSTRAVANKA.

Vyleze schody, vyleze patro.
Průběžně kouká pod nohy,
aby neškobrtla o kousek chlapa.

Když dojde ke dveřím,
vyzuje se, odejme nadržům tašku,
shýbne, doleze do kuchyně a
při troše štěstí - rozbije talíř.

SEDÍŠ A ČEKÁŠ, AŽ TĚ TO UNAVÍ.
Hodinu, nebo dvě, co na tom sejde-
čas tě stejně obchází jako kocour.

Můžeš si lehnout do té těžké tmy
a ticha, kterým ani poslední kos
neproletí, kterým ani stěhovák nepohne.

VE SKŘÍŇOVÉ TMĚ SEDMÉHO POKOJE,
máš na mně položené stehno jak na refýži.

Vedle stromům padají listy
jako vlasy.

Na obloze stěny měsíc jak obraz
a při tmě parapetu dvě
láhve ve své vlastní samotě.

Čtvrtek → 20:00 hodin

Dům umění Galerie výtvarného umění v Ostravě

...a možná přijde Wernisch

Monika Kubicová

Monika Kubicová (* 1990) pochází z Řepiště na Frýdecko-Místecku, od té doby se různě stěhuje. Na střední škole studovala (tak trochu v uvozovkách) obor Přírodovědné lyceum, na univerzitě by ráda biologii. Často se toulá a hraje si s cizími psy. Psát začala nedopatřením ve čtrnácti a už se z toho nevypsala. Je fanynkou škrtnání a času jakožto prostoru k vyjádření.

Své texty publikovala na internetových blozích a v revue Protimluv. Na festivalu bude uvedena její básnická prvotina *Ze života zvracím vzduch*. Knihu uvede a pokřtí básník a publicista Ivan Motýl.

* * *

Poloostrov před svatbou řek
obývá půlnoční bernardýn
tichounce hraje vítr v neosvětlené aleji
brumendem na vodítko
citoslovcí vody

Dojdu bernardýne
jen řekni kterou řekou

HYSTERIE

Zkritizovali pastelku
pro její anorexii

Tak se snažila...

Oteklá
nevleze
do strouhátka

* * *

Stromy odstrčeny stínem plodů
Tak to je konec sadu...

ale kdeže

Čtvrtek → 20:00 hodin

Dům umění Galerie výtvarného umění v Ostravě

...a možná přijde Wernisch

Milan Šťastný

Milan Šťastný (* 1973) píše básně i prózy. Vystudoval Střední odbornou školu strojírenskou, obor Management strojírenství v Kopřivnici. Nyní pracuje jako provozní technik v knihovně města Ostravy.

Poezii a povídky publikoval časopisecky (Tvar, Host, Wales, Psí víno, Literární noviny, Protimluv, Alternativa Nova), v antologiích a almanaších (básnický almanach Welesu *Cestou*, *Antologie české poezie II. díl*, Dybbuk). Knižně vydal sbírku poezie *V horečce blouznění* (Kulturní zařízení města Valašské Meziříčí, 2001), *Drobné bolesti* (BBart, 2001) a trojsbírku lit. skupiny Apeiron *Rezavá ryba stvoření* (vlastním nákladem 2000). V povídkové antologii *Tos přehnal, miláčku* nakladatelství Listen je zastoupen povídkou *Ještě ses nepohnul*. Sběrka povídek *Klid a rozvaha* vydaná nakladatelstvím Kniha Zlín je jeho prozaickým debutem. Je autorem sbírky *Ještě jsi* (Literární salon 2011).

Se ženou, básnířkou Irenou Šťastnou, a synem Dominikem nyní žije v Dobroslavicích na Opavsku.

TAM U NÁS

Už ochutnal jsi
všechny údy hospody
cestou sem k nám
do údolí kozích brv
a medvědích ohryzků?

Už políbil jsi povětrné ruce
cikánské nevěsty
a zrzavé muzice hrábl do vlasů?

To víš výčep
to je taková malá čertova katedra
Když někdo zemře řeknou:
Ďáblovo sémě
šup s ním do zémě
A když si někdo veme život
psi si lížou rány
a všichni jdou ke zpovědi
tou nejdelší cestou

A máme tu panny a švestky
na vdávání i v sudech

a do zahrady po setmění
přicházejí podivná stvoření
a třou se přirozením o pařezy
Proto se ti může zdát
že některé pařezy
svítí do tmy

Čtvrtek → 20:00 hodin

Dům umění Galerie výtvarného umění v Ostravě

...a možná přijde Wernisch

Natálie Paterová

Natálie Paterová se narodila 9. 9. 1991 v Hlučíně, studuje na gymnáziu s humanitním a esteticko-výtvarným zaměřením v Ostravě. Poezii píše od útlého dětství, získala řadu ocenění v různých literárních soutěžích, například 1. místo v Šumperském havranu 2007 nebo v Literární a výtvarné soutěži o cenu prof. A. Voráčka 2009. Své básně publikovala v časopisu Týden, Weles, Tvar, Psí víno, Protímluv (1–2/2010).

Chutnáš po zemitém vínu.
Na patře převaluješ déšť a čísi život
o vlásek zachráněný
a tiskneš krkavici času.
Přimykám si tě ke klíčnímu kostem.
A přece mě – zbloudilou sousedovic fenu
obemýká místo tebe
tma něžně vyšlehaná.

Jsem krajina podmáčená deštěm.
Vysvlékám tě z kůže, rybí šupino!
Zoufale kasám sukně a třesu údolím.
Necháš mé břehy vyhladovět?
Vychládám ti v ústech.
Schoulená pod jazykem
prahnu po doteku.

POKÁNÍ

Vyloupaná z lastur
zašívám tlamy rybám.
U dna na tě počkám
než mě ticho zahluší.

Naše smrtelnost otírá se
jako moucha křídlem o pelest
když my si ve vyhřáté posteli
vybíráme osud.

Pátek → 17:00 hodin

Antikvariát a klub s galerií Fiducia

Česko-polské průlníky

Genowefa Jakubowska-Fijałkowska

Polská básnířka, narozena roku 1946 v Mikołowě v Horním Slezsku. Debutovala v roce 1972 v literárním časopise Odra. V letech 1970 až 1980 publikovala básně a povídky časopisecky, knižně debutovala teprve v roce 1994. Její básně vycházely a vycházejí v mnoha polských literárních časopisech, například Odra, Opcje, Fraza, Arkusz, Topos, Kwartalnik Artystyczny, Zeszyty Literackie, její tvorba je v posledních letech hojně překládána a publikována v zahraničí. Je nositelkou cen mnoha polských básnických soutěží.

Vydala sbírky básní: *Dożywocie* (Doživotí), *Pan Bóg wyjechał na Florydę* (Pán Bůh odjel na Floridu), *Pochylenie* (Nachýlení), *Czuły nóż* (Něžný nůž), *I wtedy minie twoja gorączka* (A tehdy pomine tvá horečka) - výbor básní z let 2004-2009. Poslední sbírka *Performance* vyšla v roce 2011. Bydlí v polském Mikołowě.

Na festivalu bude uveden výbor autorčiny poezie Něžný nůž v překladu Lenky Daňhelové.

na kůži

něžný

nůž

muž

nemluví

o lásce

sama na sobě

provádíš

řez

od hrdla

ke stehnům

Báseň ze sbírky Něžný nůž přeložila Lenka Daňhelová

Pátek → 18:00 hodin

Antikvariát a klub s galerií Fiducia

Pro(ti)mluvy pod „Kouřovou“ horou

Mária Modrovich

Mária Modrovich (* 1977) pochází z Bratislavy. Studovala na Filozofické fakultě Univerzity Komenského exotickou kombinaci marketingová komunikace – ne-slovenská filologie. Poslední roky žije hlavně v New Yorku a trochu i v Bratislavě, píše slovensky i anglicky. Její publicistické a prozaické texty vyšly v periodikách na Slovensku, v Americe a ve Velké Británii. Je autorkou souboru povídek Lu & Mira, příběhů „z domovského Města, vesnických domů i ze zámožského City“, pro něž je charakteristický existenciální pocit dvojjednosti hrdinů.

OSTRÝ NŮŽ

Taniere, plastové poháre, 4 panvice (1 použiteľná), 3 hrnce rôznych veľkostí a 1 nôž, kedysi ostrý, dlho nebrúsený. Zanedbaný ostrý nôž.

Predtým, ako sa Lu vrátila do Bratislavy, žila v malej izbičke s krivou podlahou v 2-izbovom byte v East Village. Ráno, keď vstala z postele, ešte trochu opitá z lacného vína, občas stratila rovnováhu a spravila 3-4 miniatúrne kroky do strany ako balerína, až kým ju nezachytila stena. Aj steny boli nerovné. Sporák bol pokrytý vrstvami mastných škvŕn, ktoré sa už nedali vydrhnúť, stali sa jeho súčasťou ako letokruhy.

Lu nevedela prísť na to, čo ju spájalo so spolubývajúcim, mužom v strednom veku, čo si šúľal vlastné cigarety. Najprv si myslela, že sú obaja osamelí. Alebo trochu depresívni.

„Nikomu sa nemusíš sponedať. Nie je to skvelé?“ povedal, keď sa sťažovala, že nevie byť sama. Povzbudzujúco sa na ňu usmial, z jeho izby sa ozývali The Pogues, cédečko, ktoré si púšťal dokola.

Nechápala tú slobodu, zdala sa jej preceňovaná.

Chce to čas, hovorili jej kamarátky a ona otvárala oči aj ústa v panike ako kapor. Čas je presne to, čo nemám, myslela si. Čo ak bude potrebovať toľko času, že jej - tak ako spolubývajúcemu - nakoniec ujde vlak? Čo ak jej čas vyprší?

Na konci ulice vybehli zo školy deti, tašky im nadskakovali na chrbtoch. Po chvíli vyliezla z brány aj učiteľka, poobzerala sa, zapálila si a zdvihla oči k nebu, berúc na vedomie, že onedlho bude pršať. Neďívala sa za deťmi, ako bežia malinkou dláždenou Prepoštskou okolo libresa, pred ktorým na terase sedeli 2 dievčatá a ovievali sa menúčkami, aby sa ochladili a aby odohnali ohlúpnuté muchy, v očakávaní dažďa krúžiace v lenivých vytrvalých kolečkách. Deti zmizli na druhom konci ulice, ostro režúc zákruty okolo jej rohov, a cez otvorené okno nie veľmi dobrej čínskej reštaurácie oproti terase libresa sa ozvali dva drsné mužské hlasy. Dohadovali sa, ktoré z dievčat na terase je krajšie. Intenzita ich hlasov prezrádzala, že chceli, aby ich dievčatá počuli, aby vedeli, že boli prihlásené do súťaže, že ich budú posudzovať. „Vyzerajú ako sestry,“ povedal jeden z kuchárov. Z okna takmer na úrovni ulice vychádzal pravidelný stĺpček cigaretového dymu, ako z malého komína.

Pátek → 18:00 hodin

Antikvariát a klub s galerií Fiducia

Pro(ti)mluvy pod „Kouřovou“ horou

Hnat Daněk

Hnat Daněk (nar. 1959 v Ostravě), spisovatel, dramatik. Studoval VŠB a PF v Ostravě, obě školy nedokončil. V r. 1994 absolvoval studium dramaturgie a scénaristiky na FAMU. Vystřídal řadu zaměstnání (havíř, koksář ad.). Působil jako dramaturg a producent v ostravské televizi. Od r. 1994 je ve svobodném povolání. Experimentální způsob psaní se odráží už v jeho prvotině *Pout' a cesta Hnátova* (1995). V humoristickém románu *Bratři bez trika* (1998) spojil své zkušenosti autora divadelních her a kresleného humoru. S největším ohlasem se setkal román *Až budeme velcí* (1996), který vypovídá o situaci jedné tzv. zmrhané generace a přibližuje realie Ostravy-Poruby v době „normalizace“. Román využívá postupy modernistické prózy (proud vědomí), klade důraz na naturalistický detail, objevují se i mytologické narážky (Edda). Daněk je rovněž zastoupen v antologii *V srdci černého pavouka* (2000). Je autorem řady her: *Z nádraží nikam* (prem. 1979), *Tlačenkastory* (prem. 1984) ad. V Protimluvu publikoval v r. 2006 svou povídku *Honití Intestinum Caecum* věnovanou památce výtvarníka Stanislava Cigoše.

„Já jsem jim tam usnul!“ zvučně hlásil Gabriel sedící Mirjamě už ze dveří. „Naštěstí až na sám konec! Pojd', jdem na ten příjem. Snímky tam prý budou za chvíli. Když mě vytáhli z toho tunelu, říkali, že mám klaustrofiliu. Neví, že to je z toho ranního spravovacího Ostravaru. Ještěže jsem nevygglgal i ten druhý, na který mě ještě lámalo. To by jsem jim zachrápal už na začátku! – Tak furt nepřikyvu j a vstávej, ať už se hne!“

„To je nějakého fofru,“ vstávala Mirjama. „Takže ten řev ti nevadil?“

„Kdeže! Je to monotónní hluk. Rychle si na ňho zvykneš a pak tě uspává,“ nevnímal Gabriel, že se ze dveří čekárny hned netrefil.

„...a Kordula řekla Mikymu, neříkej mi –“ zarazil se v pŕlce plamenného proslovu. Vešli do příjmové neurologické čekárny a on uviděl dvě pacientky a jednoho pacienta každého zvlášť do podlahy zírajícího. Ani se na dvojici nepodívali, když vešla.

„Sedni,“ slušně Mirjamě přikázal Gabriel a šel ke dveřím sester, které chránily doktora nebo doktorku. Na dveře třikrát klepl. Zase slušně. Otřásaly se a ještě se chvěly, když je sestra otevřela.

„Dobrý den. Jsem objednaný,“ podával jí do ruky právě připravený patřičný papír. Obě čekající pacientky se zvedly a rozešly, už když Gabriel na dveře zabušil, a k sestře nastrkávaly své vpouštějící listiny. Sestra je od nich převzala.

„Ještě někdo?“ zeptala se do místnosti. Mirjama zavrtěla hlavou a dosud sedící pacient se začal silově pomalu komplikovaně zvedat. Sestra vystoupila z dveřejí a došla k němu, když byl v polovině náročné vstávací operace. Jako kdyby se nad záchodovou mísou právě chystal spustit kalhoty. Proto hned nemohl podat svůj doklad k přípuštění. Náznakem drobného pohybu se ho odevzdat pokusil a hned to vyřešil šalamounsky. Spadl zpátky na lavici, ze které se začal vyhrabávat. Vseď inkriminovanou písemnost sestře podal. „První dva můžou dovnitř,“ zavelela a rituál ukončila: „Chodte podle toho, jak jste přišli.“ Asi aby nejen Gabrielovi předvedla, jak se správně chovat k bráně Boží, pomalinku a bezzvučně za sebou dveře zavřela.

Pátek → 18:00 hodin

Antikvariát a klub s galerií Fiducia

Pro(ti)mluvy pod „Kouřovou“ horou

Jason Mashak

Jason Mashak se narodil v roce 1973, dětství strávil v michiganském Hartfordu, mládí prožil v Georgii a univerzitu vystudoval v Oregonu. V roce 2006 se vrátil ke svým kořenům ve středovýchodní Evropě a od té doby žije v dobrovolném exilu (jelikož Amerika již není tím, čím bývala – zemí svobody a neomezených možností – a americký sen začal připomínat spíše povídky Franze Kafky a Hermanna Ungara). Jeho tvorba se objevila v mnoha časopisech (např. Oregon English Journal, Venereal Kittens, Willows Wept Review). V roce 2010 texaské nakladatelství Haggard & Halloo vydalo jeho první básnickou sbírku *Salty as a Lip* (Slaný jako ret). Žije v malém rodinném sídle ve Slaném (se třemi Slovenkami, dvěma psy a třemi kočkami), v Praze se věnuje černé magii a na internetu provozuje antikvariát AlienBooksPrague.com zaměřený na anglicky psanou literaturu.

Některé básně na pražské motivy se stanou součástí anglicky psané antologie *From a Terrace in Prague* (Z pražských dvorků), jež zkoumá poetické permutace města ve čtrnácti jazycích (básně jsou publikovány anglicky).

BLOUMÁM PRAHOU S MAPOU BRATISLAVY

Doslova jako státý mnich
hledal jsem v ulicích
těhotnou jeptišku, protože
tu už nezprzním
v sobě ducha
jakoby svatého

Jako bys měl pánaboha
skoro v kapse
nebýt té díry
kterou
do šlápějí trousíš
drobný a všechno možný.

PRAHA, MĚSTO

tisíce bradavek
ostýchavě troufalých
někdy až neskutečně zaskočených deštěm

katolických kubistů
a jejich konkubín libujících si
v karibských doutnicích
chladných a depilovaných
defenestrujících chrličů
střežících Město supermodelek
noblesního
neznabožského
ukecávání

(TOHLE si kurva dejte na tričko!)

Foto: Žaneta Nalewajk

Pátek → 18:00 hodin

Antikvariát a klub s galerií Fiducia

Pro(ti)mluvy pod „Kouřovou“ horou

Anna Amadina

Anna Amadina (* 1966) je slovenská básnířka. Vydala sbírky *Pleso* (1994), *Hnízda* (1999) a *Ťažké krídla* (2004). Autorka duchovní lyriky, jejíž poetika je postavena na střetávání věčného s dočasným a na touze po jednotě lidského s božským. V posledním čísle Protimluvu byly představeny její básně z cyklu elegií s názvem *Stromy*. Anna Amadina žije v Bratislavě.

HUSTNÚ...

hustnú spomienky, hustnú tiene
a rastie moje otvorenie
pre všetko, čo je poranené,
pre slovo, čo predchádza chvennie

keď zeleň zaodeje kmene
na mojom lesnom chodníku
kam padá svetlo, nikdy celé -

v zime padalo rozčlenené
prúžkami tmy, tuš na snehu -

a dnes ho moduluje zeleň,
len sem-tam lúče - kryštály
narazia aj na skielka slúd -
zdá sa, že zjari menej hreje...

preto si v srdci nesiem jeseň:
v nej lesná vitráž najprv spestrie...
potom - pomaly, preto nežne
príde (toľký raz!) odhalenie,

že asonnančné stĺpy - verne
(antické, niektoré zlomené) -
podoprú všetko, čo sa klenie
nevidené, neviditeľné -

(...a všetko trvá - na ozvene)

Foto: Jiří Volejník

Pátek → 20:00 hodin

Hudební bazar

Protímluv v hospodě (festivalové vydání)

Milan Andrassy

Milan Andrassy (1958) je ostravský básník a publicista s domovským právem v místní čtvrti Hrabová (tělem i duší oddaný patriot této ostravské městské části). V roce 1987 vychází jeho sbírka *Atomoví kohouti*. Sbírka *Osamělý saxofon* (il. Vladimírem Kokoliou) však skončila počátkem 90. let (po zániku ostravského nakladatelství Profil) ve stoupě. Publikoval v časopisech *Host*, *Literární noviny*, *Psí víno* či v kulturně-společenské revue *Protímluv* (např. básně *Co dělat, když člověk nic nedělá*, *Co se vlastně stalo?*, *Stroje*, tři nové básně vyšly v této revue letos). Andrassyho časopisecký příspěvek byl také uveřejněn v cyklu *Městopsis* (dále např. Ludvík Vaculík, Josef Škvorecký, Milan Uhde). Od konce 80. let spolupracuje s ostravskými hudebníky (např. Dalibor Pyš, Disney, Jan „Horror“ Holuša).

Na jaře tohoto roku se stal (společně s Milanem Ohniskem) vítězem literární soutěže *Dopis Gagarinovi* (pořádalo nakladatelství *Větrné mlýny*; oceněné i neoeceněné „Dopisy“ vyšly v časopise *Rozrazil*). /hrb/

JUNGŮV KŘÍŽ

Vždycky mám dojem, že věci jsou vyřízeny
za mnou čisto

přede mnou potopa
každou nocí trpím utonutím

Vidím Jungův kříž
chápu starého pána
ale kruhy se otáčejí stále větší rychlostí a
to co je uvnitř se bortí

v kaleidoskopy zborčeného předmětu
slova se kroutí

Jen ta dáma se suchým *martinim*
do kterého si barbarsky cpe led
nechce přijmout čas

kdy kry se hnuly
a stojí v pozici polární medvědice
na okraji něčeho co se hýbe
směje se na mne jako na tuleně

jen lovit
pevnina se vzdaluje
kosatky se blíží

Kdo bude další obětí?

Pátek → 20:00 hodin

Hudební bazar

Protimluv v hospodě
(festivalové vydání)

Básník Ticho

Vlastním jménem František Vaněček se narodil roku 1973 ve Slaném. Vystřídal nespočet zaměstnání, pracoval jako signalista na železniční stanici ve Slaném, jako vrchní nebo operátor call-centra, dlouhou dobu strávil v cirkusu Berousek.

Svou první knihu *Růže pro Miladu* začal psát již v roce 1997. Tvorbu však přerušily dramatické životní eskapády. K jejímu publikování došlo nejprve v roce 2004 na internetovém portálu, o čtyři roky později vychází „první squaterský román v české literatuře“ knižně (Concordia 2008). Kromě prózy píše také poezii (*Malá kniha noci aneb Bezesný foliář*; 1987-2017). Je autorem prozaického díla *Obchodník s nocí, narcis a netopýr*. Publikuje pod pseudonymy (např. Básník Ticho či František Frances).

Sám sebe uvádí: „Já sám obvykle píšu, že jsem se narodil na Siriu v roce 8889 jako básník XIII. dynastie perleťových drápů.“ /hrb/

KOUZELNÍK A DIVADLO

Bez ohledu na stav ranní pářky
Večer se za callcentrem v ofsetový džungli města
Převtělují v režném parnu Brémští muzikanti
Stíny jsou vrženy do kokpitu provizorní šatny
V Blesku si nepřechtu jak bleskem narvat na život
Betlémský původ, benátská křídla
smrtící kopyta, údělné zoubky

Rosná opona padá. Divákům hrůzou tají se dech.
Před jejich očima ti štvaní lůžři mění se šmahem ve štvanou zvěř
Většina z nich právě umírá hlady, nechcete kupóny, paušály, výhody, slevy?
Vlaštovkou jsem, pes dává palmám svorky
Oslík se jen diví po domluvě s rejžou
Rozpínám dlaně k sídelnímu nebi

Srdce je hned o dvě křídla lehčí. Vtom!
Reklama na scorciová paňadřní noci a hned po ní
Trik mraků a křik lamp, komixová šerpa stará kyselina a kratičká zástava světla
Na místě kam cesta herce vede k pokladům světa
Ptačí zobec živý tvor z mých dlaní náhle vzlétá nad scénu

Tomu říkám situace!
Před zraky užaslých diváků
vytáhl jsem abstraktního králíka z klobouku
Ten tvor je živý a někde si teď létá
pokud ho nesestřelil poniklovaný roll-royce, nebo líná věta.

(2004)

Foto: Vladimír Šulc

Pátek 20:00 hodin

Hudební bazar

Protimluv v hospodě
(festivalové vydání)

Petr Vrchlabský

Petr Vrchlabský se narodil ve Zlíně o výročí bitvy na Bílé Hoře roku 1949. Od roku 1955 žil v Ostravě, kde absolvoval gymnázium na Šmeralově ulici v Ostravě (spolužák Jaroslav Erik Frič), po přestávce právnickou fakultu UK v Praze. Nyní žije ve Vratimově.

Básník a publicista, člen redakčního okruhu kulturně-společenské revue Protimluv (S paměť v zádech). Milovník a znalec zvláštností z dob dávno i nedávno minulých. Holduje dějinám, architektuře, umění, především pak historickým a kulturním souvislostem. Podílel se na činnosti ostravské pobočky „Společnosti Karla Teiga“. V letech 1995 až 2005 člen výtvarné „Skupiny 1742“ v Ostravě.

Někdy se podepisuje jako Peter Kurowski, což je odvozeno od jména předků vévodů z Vrchlabí, kteří později přenesli své sídlo na Moravu, mj. do tvrze Kurovice u Holešova (z Vrchlabí na Kurowicích). Mužská jména se po sedm set let vesměs opakují – Petr a Jan (Peter a Johann). /hrb/

SLÁVIA

Trháš mně na kusy
Daguerrotypii mého /a/vědomí
pohazuješ k svým opukovým botám
jako koláž
a šlapeš na ní rozmařile

Živá masa přece ještě
nedávají v celku člověka
a duše je efemérní společník
Jen růžové vnitřnosti lze jako vánoční kapry
s mlaskotem nasypat do vykradeného trupu lidského vraku
a zasypat pilinami
a zašít
na kovovém stole
s mrtvou vodou

Napichuješ si mou hlavu
postupně
na každou z Tvých věží
a zvoníš k tomu vychloubačně
když klečím před Tebou na sliveneckém mramoru
na bílém popravčím špalku
a čekám exekuci...

Kruté město
Líbám Tě jako oběť svého vraha
Jako papír v koši sešlapáván botou
praskám ve svých slabých vláknech
a dusím se zvrátky svého mozku
a oharky cigaret
Živen rybími kostrami odloženými po kočkách
a zhltnou zeleninou
vyhlížím Spasitele

... a do toho jsi ještě přišla Ty

Podzim 1985

Foto: Vladimír Šulc

Pátek 20:00 hodin

Hudební bazar

**Protímluv v hospodě
(festivalové vydání)**

Matěj Antoš

Matěj Antoš (1987) je studentem oboru Český jazyk a literatura na FF OU v Ostravě. Publikoval v časopisech Protímluv, Psí víno a H_aluze. Je členem noise popových Sorry Satori a radikálního disko kabaretu Ciao Miao.

Krátce si vyzkoušel život v klášteře. Žije, studuje a tvoří v Ostravě. /hrb/

PŘÍBĚH

Přežiješ vlastní potrat
a ráno zjistíš, že přes noc
už zase někdo kroutil potenciometry
vesmíru.
Kleštěmi rozhrnuješ mlhu a
vysypeš si zbylé hězdy do kafe.
Za oknem na tebe cení zuby neviditelné město
a tramvaje jsou plné nymf.
Lepra naplňuje křtitelnice,
kolem nich stojí starci, pomačkaní
jak děravé hračky, ze kterých
uchází vzduch.
Ruce noci si odedřely své
na pásových linkách cizích snů
a teď konečně může přijít ráno.

Ráno s cirkusy obludnosti
a extra vstupy.
Ráno a andělé se srdci buzerantů
Ráno a krvavá šlichta středověké
krásky.
Jdeš tím městem
a rez se ukájí na nohou kolemjdoucích.

Bahno a moc.

Láska a noc.

To jediné nám zbylo z anděla...

Čtvrtek 20:00 hodin

Dům umění Galerie výtvarného umění v Ostravě

...a možná přijde Wernisch

Johanband

Skupina Johanband je volné hudební sdružení, jehož základ v této chvíli tvoří kytarista Pavel Johančík alias Johan a houslista Jiří Macháček. Duo vystupuje sporadicky a často spolupracuje s dalšími hudebníky, například s americkou kontrabasistkou a performerkou Jennifer de Felice v experimentálním uskupení Kraakkk, nebo s kytaristou Jiřím Tomáškem alias Bany (Srpen). Oba muzikanti spolupracovali již na CD Pták sám je smysl zpěvu (Protimluv, 2007), po dvou letech natočili druhé cédéčko s názvem Taaroa, které právě letos vychází pod hlavičkou Protimluru. Barevný rejstřík jejich kompozic obohacuje mj. zvuk akordeonu Jiřího Slavičínského, na výsledné podobě se rovněž podepsal zvukař a basista Mroš. Muzikanty oslovují nezvyklé harmonické postupy a ladění posunutá o půltón níž. Zhudebňují texty zejména českých básníků, např. Ivana Wernische, Jiřího Ortena, Oldřicha Mikuláška, pro některé písně texty napsal Johan. Koncertovali doposud v České republice, na Slovensku a také v Rakousku.

Součástí nového CD jsou také mluvené vstupy herce Divadelní společnosti Petra Bezruče Norberta Lichého, který na nahrávce přednáší vybrané texty Ivana Wernische. Norbert Lichý nové CD zároveň pokřtí.

Foto: M. H. Procházka

Pátek 20:00 hodin

Hudební bazar

**Protimluv v hospodě
(festivalové vydání)**

allskapone's

Kapela **allskapone's** vznikla v létě 2003 transformací karvinské punkové kapely KAZ 67. Už od svého vzniku stabilně koncertuje po zemích českých, slovenských i polských. V roce 2004 vydala první album *Dobrá třetí bota* a v roce 2009 druhé album *Fortuna* (volně ke stažení na www.allskapones.cz). V počátcích byli ovlivněni "ska" music, dnes jsou stylově osobití a nevyhranění, v původní hudbě si mnohdy pohrávají s českou i světovou poezií. V současné době pracují na novém CD *Vzdušné mé vidiny, nádherná těla*, na kterém se objeví zhudebněná básně Františka Gellnera. Více informací na: <http://www.allskapones.cz/>

Foto: archiv SAS

Pátek 20:00 hodin

Hudební bazar

Protimluv v hospodě (festivalové vydání)

SilesijAH All Stars

SAS působí na scéně od září 2009. Vznikl z torz několika slezských projektů zkušených muzikantů, proto název SilesijAH All Stars, kde slovo JAH jasně definuje fanouškům, že se jedná o hudební styl reggae.

Zvuk kapely je jasně čitelného rukopisu, který sice vychází z reggae, avšak díky množství různých vlivů, elektronických nástrojů či zvukových efektů je jejich zvuk velmi bohatý a moderní. Spolupráce dvou zpěváků-rapperů na pódiu jenom podtrhuje celkový skvělý umělecký dojem. Uslyšíte tedy reggae/dancehall/hiphoplive-produkci s prvky od rocku, přes moderní dance až k drum & bass. Nejčerstvějším úspěchem SAS je druhé místo ve finále East European Reggae Contest - Live finals.

Ke spolupráci jsme tentokrát přizvali mladou bohumínskou rapperku a zpěvačku Kentu, známou z hip-hopové scény (např. dvě sólová alba, videoklip a rozhovory na ÓČKO TV). /hrb/

Více informací na: <http://bandzone.cz/silesijahallstars>

Foto: M. H. Procházka

Pátek 20:00 hodin

Hudební bazar

**Protimluv v hospodě
(festivalové vydání)**

Selector Marcel of OstravSKA band

K tanci a poslechu zahraje selector Marcel ze sdružení OstravSKA band (neplést si s Ostravskou bandou). Marcel je známý také jako trombonista ostravské punk / HC smečky The Neunikneš (zde Marcello). Tentokrát se představí v jemnější podobě – a seznámí publikum s hudebními lahůdkami a bonbónky ze světa reggae, ragga, SKA, Roscksteady, Two Tones apod. /hrb/
Více informací na: <http://www.neuniknes.net/>
<http://bandzone.cz/theneuniknes>

Foto: M. H. Procházka

Pátek 20:00 hodin

Hudební bazar

Protimluv v hospodě (festivalové vydání)

Gerard (Zdeněk Hudeček)

konferenciér Gerard (Zdeněk Hudeček) se na ostravské subculture scéně etabloval jako příležitostný hudebník, s přestávkami se zde pohybuje již okolo dvou desítek let. Koexistoval kupříkladu ve skupinách Desmodontinae, Krásný stěhovák Gerard & Sexuální nábytek, Milostné balíčky, Lidská krása aj.

Gerard se, jak sám říká „periferně“, několik let věnuje divadlu. Působil v kultovním divadelním sdružení XXXHX XXXOXX. V současnosti je součástí spolku netradičního divadla Láhor/Soundsystem. Věnuje se improvizacímu divadlu. Zahrál si v autorském filmu Nebýt dnešní. Objevil se ve filmu Holka 180 a v právě uváděném snímku režiséra Petra Marka Nic proti Ničemu.

Oblíbená a nezbytná obsluha (téměř inventář) ostravského pubu U ZRZAVÉ MARY. Střídá se zde po týdnu se svým kolegou, soupeřníkem a pobratimem Bernardem (Jiří „Kouzlo“ Najvert).

Své moderování na závěrečném večeru Protimluv Festu 2011 by uvedl slovy: „Gerard – Pocta trapnosti...“ /hrb/